

ISRAĒLS ĒĢIPTĒ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1Moz 46. nod., Rm 10:12, 13; 1Moz 47. nod., 1Moz 48. nod.; Apd 3:25, 26; 1Moz 49. nod.; Fil 2:10; 1Moz 49:29–50:21.

ATMIŅAS PANTS:

“Tā Israēls apmetās Gošenes zemē, Ēģiptē, un tiem bija tur īpašumi, un viņi augļojās un ļoti vairojās.” (1Moz 47:27)

Par pēdējiem Jēkaba un Jāzepa dzīves gadiem Pirmā Mozus grāmata runā kopā. Mēs redzam Jēkabu (Israēlu) dodamies prom no Kānaānas (1Moz 46), lai apmestot Ēģiptē (1Moz 47.nod.), un tur viņš mirst (1Moz 49:29–50:21). Tomēr pat šajā ēģiptiešu vidē fonā vēl joprojām ir skats uz Apsolīto zemi (1Moz 50:22–26).

Tiklīdz Jēkabs ierodas Ēģiptē, viņš svētī faraonu (1Moz 47:7–10), tādējādi piepildot Ābrāmam doto apsolījumu būt par svētību tautām (daļēji, protams) (1Moz 12:3). Vēlāk, pirms savas nāves, Jēkabs svētī Jāzepa dēlus (1Moz 48. nod.). Jēkabs svētī arī savus dēlus (1Moz 49:1–28) un izsaka iespaidīgus pravietojumus par katru no tiem nākamo Israēla divpadsmit cilšu kontekstā (1Moz 49:1–27).

Tomēr fakts, ka Israēls “dzīvo” trimdā, ir Ēģiptē kā svešinieks, rada spriedzi cerībā uz Apsolīto zemi. Lai gan Pirmā Mozus grāmata noslēdzas ar Israēla bērniem Ēģiptē, Jāzepa pēdējie vārdi norādu uz citu vietu: “Es miršu, bet Dievs raudzīdamies raudzīsies uz jums un izvedīs jūs no šīs zemes uz to zemi, kuru Viņš ar zvērestu ir apsolījis Ābrahāmam, Īzākam un Jēkabam.” (1Moz 50:24)

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 25. jūnijā.

Jēkabs dodas pie Jāzepa

Izlasi 1Moz 46. nodaļu. Kas nozīmīgs ir tajā, ka Jēkabs dodas prom no Kānaānas? ____

Kad Jēkabs atstāj Kānaānu, viņš ir cerības pilns. Pārliecība, ka viņš vairs nebūs izsalcis, un labā ziņa, ka Jāzeps ir dzīvs, droši vien deva viņam vajadzīgo impulsu, lai atstātu Apsolīto Zemi.

Jēkaba aiziešana atgādina Ābrahāma pieredzi, lai gan Ābrahāms devās uz Apsolīto zemi. Jēkabs dzird to pašu apsolījumu, ko no Dieva dzirdēja Ābrahāms, proti, ka Viņš darīs viņu par “lielu tautu” (1Moz 46:3; salīdzini ar 1Moz 12:2). Dieva aicinājums šeit atgādina arī Dieva derību ar Ābrahāmu. Abos gadījumos Dievs izmanto vienādus mierinošos vārdus (“nebīsties”, 1Moz 46:3; salīdzini ar 1Moz 15:1), kas ietver godības pilnas nākotnes apsolījumu.

Visaptverošais Israēla bērnu vārdu saraksts, kas devās uz Ēģipti, ieskaitot viņa meitas (1Moz 46:7), atgādina Dieva auglības apsolījumu Ābrahāmam, kad viņš vēl bija bez bērniem. Skaitlis “septiņdesmit” (ieskaitot Jēkabu, Jāzepu un abus viņu dēlus) izsaka pilnības ideju. Uz Ēģipti dodas “viss Israēls”. Zīmīgi arī, ka skaitlis 70 atbilst tautu skaitam (1Moz 10. nod.), liekot domāt, ka Jēkaba ceļojumā uz spēles ir likts arī visu tautu liktenis.

Šī patiesība kļūs vēl redzamāka tikai pēc daudziem gadiem, pēc krusta un pilnīgākas glābšanas plāna atklāsmes, kas, protams, bija domāts visai cilvēcei, ne tikai Ābrahāma bērniem.

Citiem vārdiem sakot, lai arī cik interesanti ir stāsti saistībā ar šo ģimeni, Ābrahāma sēklu, un lai arī kādas garīgās mācības mēs varam no viņiem mācīties, šie ziņojumi ir Dieva Vārds, jo tie ir daļa no glābšanas vēstures; tie ir daļa no Dieva plāna, nesot glābšanu ikvienai dvēselei uz šīs kritušās planētas.

“Šai ziņā nav starpības starp jūdu un grieķi: jo pār visiem ir tas pats Kungs, kas parāda Savu bagātību visiem, kas Viņu piesauc. Jo ikviens, kas piesauc Tā Kunga Vārdu, tiks izglābts.” (Rm 10:12, 13) Ko Pāvils šeit pasaka, kas parāda evaņģēlija universālumu? Vēl svarīgāk – ko šie vārdi mums saka, ko mums kā draudzei vajadzētu darīt, lai palīdzētu izplatīt evaņģēliju? _____

Jēkabs apmetas Ēģiptē

Lai gan Jēkabam tika pastāstīts, ka Jāzeps ir dzīvs Ēģiptē, Kungs vienalga deva viņam “parādību naktī” (1Moz 46:2) un tajā pavēlēja viņam posties ceļā. Jēkabs atstāj Apsolīto zemi, lai dotos uz Ēģipti, kas vēlāk asociēsies ar vietu, kur Dieva ļaudis negrib doties (5Moz 17:16).

Izlasi 1Moz 47. nodaļu. Kādas garīgas patiesības un principus mēs varam atrast šajā ziņojumā? _____

“Jāzeps ņēma piecus no saviem brāļiem, lai tos iepazīstinātu ar faraonu un saņemtu no viņa norādījumus nākamajai dzīves vietai. Pateicībā savam pirmajam ministram valdnieks vēlējās viņus pagodināt, ieceļot valsts dienestā, bet, palikdams uzticīgs Jehovam, Jāzeps gribēja brāļus pasargāt no kārdināšanām, kādām tie būtu padoti pagānu galmā, un ieteica tiem atklāti pateikt savu nodarbošanos, kad ķēniņš par to jautātu. Jēkaba dēli paklausīja šim padomam un parūpējās arī pateikt, ka viņi šeit grib palikt tikai uz kādu laiku un ne pastāvīgi, tādā veidā paturēdami sev tiesības aiziet, kad viņi to vēlēšies. Un ķēniņš, kā jau bija apsolijs, tiem par mājvietu norādīja ‘labāko vietu visā zemē’ – Gošenes apgabalu.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši” 233. lpp.)

Arī faraons neatbalstīja to, ka šie ceļotāji kļūst par ubagiem, kas dzīvotu no sava kunga žēlastības. Viņš jautāja par viņu “nodarbošanos” (1Moz 47:3), lai viņi varētu labāk pielāgot savu jauno vidi. Faraons arī labprāt izmantoja viņu zināšanas un pat ieteica viņiem kalpot par “pārraugiem tiem lopiem, kas man pieder” (1Moz 47:6).

Lai gan svešinieks Jēkabs ir zemāks, no svešas zemes, viņš stāv zemes valdnieka priekšā un, kā pants saka, “svētī faraonu” (1Moz 47:7). Viņš, pazemīgais svešinieks, ir tas, kas svētī faraonu, varenās Ēģiptes valdnieku! Kāpēc tam tā vajadzēja notikt?

Darbības vārds “amad lifnei” (“stādīja priekšā”) (1Moz 47:7), parasti tiek lietots kontekstā ar priesteriem (2Moz 14:11). Pārdomājot to, ka senajā Ēģiptē faraonam bija augstākā priestera statuss, tas norāda, ka garīgā nozīmē Jēkabs stāv augstāk par augstāko Ēģiptes priesteri jeb pašu faraonu.

Lai arī kur un kas mēs būtu, ko mums vajadzētu nozīmēt faktam, ka mēs esam “izredzēta cilts, ķēniņšīgi priesteri, svēta tauta, Dieva īpašums” (1Pēt 2:9)? Kādus pienākumus mums uzliek mūsu ticība? _____

Jēkabs svētī Jāzepa dēlus

Tuvojoties savai nāves stundai, Jēkabs atceras savu agrāko atgriešanos Bētelē (1Moz 35:1–15), kad viņš saņēma no Dieva atjaunotu apsolījumu par “mūžīgu īpašumu” (1Moz 48:4), kas tiks dots Ābrahāmam (1Moz 17:8). Cerība uz Apsolīto zemi viņam ir mierinoša doma, kas uztur cerību, jūtot nāves tuvumu. Tad Jēkabs vēršas pie Jāzepa diviem dēliem, kas bija dzimuši Ēģiptē, un svētī viņus, bet dara to, ņemot vērā nākotnes apsolījumu par viņa sēklu.

Izlasi 1Moz 48. nodaļu. Kāpēc Jēkabs šeit svētī tikai Jāzepa dēlus, nevis citus mazdēlus?

Jāzepa divi dēli – Manase un Efraims – ir vienīgie mazdēli, ko Jēkabs svētī. Tādējādi viņi tiek paaugstināti no mazbērnu statusa uz dēlu statusu (1Moz 48:5). Lai gan Jēkaba svētība ietver otrā (Efraima) pārākumu pār pirmo (Manasi), Jēkaba svētība būtībā attiecas uz Jāzepu (1Moz 48:15).

Tas, ko mēs šeit redzam, ir personīga liecība par Dieva uzticību viņiem pagātnē un Viņa apsolījumu nākotnē. Jēkabs atsaucas uz Ābrahāma un Īzāka Dievu (1Moz 48:15), kas bija nodrošinājis viņiem ēdienu un aizsardzību. Tas ir tas pats Dievs, kas “atpestījis mani no visa ļauna” (1Moz 48:16). Jēkabam arī prātā ir “Bēteles Dievs” (1Moz 31:13), ar ko viņš cīnījās (1Moz 32:29) un kas izmainīja viņa vārdu no Jēkaba uz Israēlu (1Moz 32:26–29).

Atsaucoties uz visu piedzīvoto, kur Dievs pārvērš ļaunu par labu, Jēkabs izsaka cerību, ka Dievs ne tikai parūpēsies par viņa mazdēlu tagadējo dzīvi, kā Viņš ir darījis attiecībā uz viņu un Jāzepu, viņš arī domā par nākotni, kad viņa pēcnācēji atgriezīsies Kānaānā. Šī cerība ir skaidra no viņa atsauksmes uz Šehemu (1Moz 48:22), kas bija ne tikai zemes gabals, ko viņš bija ieguvis (1Moz 33:19), bet arī vieta, kur tiks apbedīti Jāzepa kauli (Joz 24:32) un kur zeme tiks piešķirta Israēla ciltīm (Joz 24:1). Visu raibo notikumu vidū Jēkabs bija paturējis prātā Dieva apsolījumus, ka, pateicoties šai ģimenei, “būs svētītas visas zemes ģimenes” (1Moz 12:3, NKJV).

Izlasi Apd 3:25, 26. Saskaņā ar Pēteri, kā vajadzēja piepildīties 1Moz 12:3? Kā mēs paši esam saņēmuši šo svētību? _____

Jēkabs svētī savus dēlus

Izlasi 1Moz 49:1–28. Kāda ir garīgā nozīme Jēkaba svētībai pār saviem dēliem? _____

Bez pravietojumiem par Israēla cilšu tuvāko vēsturi Jēkabs redz arī Mesiju un augstāko cerību uz glābšanu. Šī cerība ir norādīta jau Jēkaba pirmajos vārdos par “nākamajām dienām” (1Moz 49:1) – tas ir izteiciens ar īpašu nozīmi un attiecas uz mesiāniskā ķēniņa nākšanu (Jes 2:2, Dan 10:14).

Tālāk tekstā aprakstīta visu šo vīru nākotnes gaita. Tā nav likteņa nolemtība, it kā Dievs būtu nolēmis, ka katrs no viņiem piedzīvos tieši to, ko viņi piedzīvoja. Drīzāk stāsts ir par to, ko viņiem atnesīs viņu un viņu bērnu raksturi. Tas, ka Dievs, piemēram, zina, ka kāds nogalinās nevainīgu cilvēku, protams, nenozīmē, ka Dievs to gribētu.

Izlasi 1Moz 49:8–12. Kāds pravietojums šeit ir dots, un kāpēc tas ir svarīgs? _____

Augstāk un pāri cilvēka gribai, Dievs zina nākotni, un Viņš ir sakārtojis tā, ka Mesija nāks caur Jūdu. Jūda (1Moz 49:8–12), kas ir ainots ar lauvu (1Moz 49:9), saistās ar karaliskumu un slavu. No Jūdas celsies ķēniņš Dāvids, bet arī Šilo – tas, kurš nesīs “šalom” jeb “mieru” (Jes 9:6, 7), un “Viņam tautas klausīs” (1Moz 49:10).

Jūdi jau kopš seniem laikiem ir uzskatījuši šo par mesiānisko pravietojumu, kas norāda uz gaidāmo Mesiju, un arī kristieši to ir uzskatījuši par pantu, kas norāda uz Jēzu. “Viņam tautas klausīs” (1Moz 49:10), iespējams, ir priekšvēstnesis Jaunās Derības apsolījumam, ka “Jēzus Vārdā locīsies visi ceļi debesīs un zemes virsū un pazemē” (Fil 2:10).

Kā rakstīja Elena Vaita: “Lauva, meža ķēniņš, ir piemērots ainojums šai ciltij, no kuras nāca Dāvids un Dāvida Dēls, patiesais ‘Lauva no Jūda cilts’, kuram beidzot pakļausies visas varas, un visas tautas dos Viņam godu.” (“Sentēvi un pravieši” 236. lpp.)

Kāpēc mums vajadzētu izrādīt godu Jēzum tagad, pirms to dara visas tautas? _____

Cerība uz Apsolīto zemi

Izlasi 1Moz 49:29–50:21. Kādas lielas cerības tēmas ir atrodamas 1Moz grāmatas noslēgumā? _____

Pirmās Mozus grāmatas noslēgumu veido trīs cerības pilni notikumi.

Pirmkārt, tā ir cerība, ka Israēls atgriezīsies Apsolītajā zemē. Mozus, šīs grāmatas autors, apraksta Jēkaba un Jāzepa nāvi un apbedīšanu kā notikumus, kas norāda uz Apsolīto zemi. Uzreiz pēc viņa svētības un “divpadsmit Israēla cilšu” pravietojuma (1Moz 49:28) Jēkabs domā par savu nāvi un liek dēliem apglabāt viņu Kānaānā, Makpelas alā, kur bija apglabāta Sāra (1Moz 49:29–31). Stāstījums, kas apraksta bērū procesiju uz Kānaānu, kļūst par priekšvēstnesi iziešanai no Ēģiptes vairākus gadsimtus vēlāk.

Otrkārt, tā ir cerība, ka Dievs vērsīs ļaunu par labu. Pēc Jēkaba nāves un apbedīšanas Jāzepa brāļi ir satraukti par savu nākotni. Viņi baidās, ka Jāzeps tagad viņiem atriebsies. Viņi nāk pie Jāzepa un zemojas viņa priekšā gatavībā kļūt par viņa kalpiem (1Moz 50:18) – šis scenārijs atgādina Jāzepa pravietiskos sapņus. Jāzeps nomierina viņus un saka, lai nebīstas (1Moz 50:19), frāze, kas attiecas uz nākotni (1Moz 15:1); jo, kas bija iecerēts “ļaunu darīt” pret viņu, “Dievs to ir par labu vērsis” (1Moz 50:20) – pavērsis notikumus glābšanas virzienā (1Moz 50:19–21; salīdzini ar 1Moz 45:5, 7–9). Tas ir, pat neskatoties uz tik daudzām cilvēciskām neveiksmēm, Dieva aizgādība valda pār visu.

Treškārt, tā ir cerība, ka Dievs glābs kritušo cilvēku. Stāsts par Jāzepa nāvi šajā pēdējā Pirmās Mozus grāmatas pantā ir plašāks nekā tikai par Jāzepa nāvi. Dīvaini, Jāzeps nepavēl, lai viņa kauli tiek apbedīti. Viņš norāda uz laiku, kad “Dievs patiešām raudzīsies uz jums, ka jūs aizvedat manus kaulus no šejienes” (1Moz 50:25), ko viņi arī darīja daudzus gadus vēlāk, tiešā veidā paklausot šiem vārdiem (sk. 2Moz 13:19). Visbeidzot, cerība uz Apsolīto zemi, Kānaānu, ir simbols, priekšvēstnesis augstākajai glābšanas cerībai, atjaunošanai, jaunajai Jeruzalemei Jaunās Debesīs un uz Jaunās Zemes – lielākā cerība mums visiem, cerība, kas ir kļuvusi droša, pateicoties Šilo nāvei.

Izlasi Atkl 21:1–4. Kā šie panti aino vislielāko cerību, kāda mums ir? Bez šī apsolījuma kāda vēl mums ir cerība, ja ne tikai nāve kā visu mūsu problēmu gals? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Elena Vaita "Sentēvi un pravieši" nodaļa "Jāzeps un viņa brāļi" (233.–240. lpp.).

"Jāzēpa dzīve sniedz zināmu priekšstatu par Jēzus dzīvi. Skaudība Jāzēpa brāļus dzina pārdot viņu par vergu, jo tā tie cerēja panākt, lai viņš nekļūtu lielāks par tiem. Un kad viņš bija aizvests uz Ēģipti, tie sev glaimoja, ka vairs nav jāraizējas par viņa sapņiem, ka tagad ir novērstas visas to piepildīšanās iespējas. Bet Dievs viņu rīcību izmantoja tieši to notikumu labā, kurus tie bija centušies aizkavēt. Tāpat jūdu priesteri un vecaji bija greizsirdīgi uz Kristu un baidījās, ka Viņš ļauzu uzmanību pievērsīs sev un tiem vairs nebūs agrākās ievēribas. Tie Jēzu nonāvēja, lai aizkavētu Viņu kļūt par ķēniņu, bet panāca tieši to, no kā bija baidījušies.

Ar verdzību Ēģiptē Jāzeps kļuva par savas ģimenes glābēju, tomēr šis apstāklis nēmazināja viņa brāļu grēku. Tāpat arī Kristus krustā sišana darīja Viņu par cilvēces Pestītāju un visas pasaules Valdnieku, bet Viņa slepkavu noziegums bija tikpat briesmīgs kā tad, ja dievišķās Aizgādības roka nebūtu šos notikumus izvērtusi sev par godu un cilvēkiem par svētību.

Kā Jāzēpu brāļi pārdeva pagāniem, tā Kristu viens māceklis pārdeva Viņa nāvīgākajiem ienaidniekiem. Jāzēpu viņa tikumu dēļ nepatiesi apsūdzēja un iemeta cietumā; tāpat Kristus tika nicināts un atmests, jo Viņa taisnā, pašreizējā dzīve pati par sevi jau norāja grēku, un, lai gan Viņš neko ļaunu nebija darījis, tomēr uz viltus liecību pamata tika notiesāts. Jāzēpa pacietība un lēnprātība, ciešot netaisnību un apspiešanu, viņa labprātīgā gatavība piedot un cēlā labvēlība pret nežēlīgajiem brāļiem ir zināms Kristus attēls, jo arī Viņš nekurnēdams pacieta bezdievīgo cilvēku ļaunumu un izsmieklu un piedeva ne tikai saviem slepkavām, bet arī visiem tiem, kas ir nākuši pie Viņa, atzīstot grēkus un meklējot piedošanu." (Elena Vaita "Sentēvi un pravieši" 239., 240. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kad Jēkabs nomira, Jāzēpa brāļi baidījās, ka tagad Jāzēps atriebsies. Ko tas māca mums par vainas apziņu, kas vēl viņiem bija? Ko Jāzēpa reakcija māca mums par piedošanu vainīgajiem?

2. Kādas vēl paralēles jūs varat atrast starp Jāzēpa un Jēzus dzīvi?

3. Pakavējieties pie fakta, ka, lai gan Dievs zina nākotni, mēs vienalga esam brīvi savā izvēlē. Kā mēs varam šīs divas domas savienot?